

XVIII ОБЛАСТНОЙ ПАРТИЙНОЙ КОНФЕРЕНЦИИ

КПСС-эй областной комитедэй тоосоото элдхэл тушаа үгэ хэлэлцэ

КПСС-эй Обкомой хүдэлмэри тухай нүхэр А. У. Хадаловай хэһэн тоосоото элдхэл тушаа эгээн түрүүлэн КПСС-эй Хорин айкомой секретарь нүхэр Санжиев үгэ хэлэбэ.

—Манай аймагай ажахын гол халбари болохо малажалы, илангаяа хони үсхэбэрилгэе,—гэжэ нүхэр Санжиев хэлэе. —саашадан хүгжөөхэ эхэ арга боломжууд би байбашье, мүнөө үедэ эгэ арга боломжууд тон хагалтагүйгөөр хэрэглэгдэнэ. Колхозуудаймхай мал туй тоо толгойго олошуруулаха, ашаг шэмынь дээшлүүлэхэ гүрэнэй түсэб хооло дүүргэгдэнгүй. Тэрэнэй гол шалтагаанынь юуб гэхэдэ, аймагай колхозууд тэжээлэй бата бэхи база байгуулаха хэрэгшэ шийдхэжэ шалаагүй дээршэ жэлһээ жэлдэ арайхан гэжэ бүдүүн гэжээлээр арбад—хорбод процент хангагдадаг байха юм. Ногоо тариха, сабшалангай газарнуудыг хайжаруулаха талаар шухала хэмжээнүүд абтангүй.

Мүн тэршэлэн малай үүлтэрэе хайжаруулаха хэрэг муугаар табигданхай. Эдэ дутагдалнуудаа эрид шууд усалдаха. партиин ЦК-эй сентябрьска пленумэй тогтоолыг хэрэг дээрнэ бэслүүлхэ талаар шухала хэмжээ-ябуулгануудыг манай аймагай партиина конференци харааллан байха юм. Зүгөөр, бидэндэ партиин обкомой ба Министруудай Советэй зүгһөө бодото туһаламжа хэрэгтэй. Энэ туһаламжын мүнөө үедэ тон багаар үзүүлэгдэжэ байһан тухай онсо тэмдгэлэжэ байһа.

Саашань нүхэр Санжиев хадаа колхозуудта республикын промышленна предприятинуудай үзүүлжэ байгаа шэфскэ туһаламжа тухай хэлэхэ зуураа, зарим томо предприятиеуд, жэшээхэдэ, паровозвагонно завод гэгдэнги аймагуудыг шэфтэ абыхын орондо түрүү ялбан Байкало-Кударын аймагыг шэфтэ абаа гэжэ тэмдгэлэбэ.

—Манай айкомой хүдэлмэри тухай асуудал партиин обкомой бюро дээрэ нёдондо жэлэй май нарада зүбшэн хэлсэгдэһэн, тухай тогтоол абтан байһа,—гэжэ түгээхэдэ нүхэр Санжиев хэлэбэ.—Тинхэ зура республикиска зарим организацинууд бидэнэй табиһан эрлэглэнүүдыг мүнөө хүрэтэр хангангүй. Жэшээхэдэ, манай аймагта медицинскэ кадрнуудтай комор байһан дээршэ терапевтын тушаалта шүдэнэй техник хүдэлмэри, үгышыг хаа багшанарай дутамагһаа болохо, Хасууртай долоон жэлэй нургуулида тоо бололо отто заагдаһагүй. Эдэ бүхэ асуудалуудыг шийдхэжэ хэрэгтэ партиин обком зохино анхрал хандуулаха, туһаламжа үзүүлжэ зэрэгтэй.

—Ноутагуудтай бодото байдалыг шэнжэлжэ үзэнгүй, хүдөө ажыхыг халирхайгаар хүтэлбэрилхэ ябадал партиин обкомой ба Министруудай Советэй зүгһөө гарана,— гэжэ үгэ хэлэһэн партиин Иволгин айкомой секретарь нүхэр Ткачев мэдүүлэбэ.

—Манай аймаг горло шадарай байһанинь хэндэшыг мэдэжэ. Эгээл тинхэеэ партиин ЦК-гэй сентябрьска пленумэй тогтоолой ёһоор бидэнэ хартаабха болон овшы тарилгыг нилээд эхэдхэ хэрэгтэй байгааби. Харин республикын Хүдөө ажыхын министрство энэ талаар бидэндэ туһаламжа үзүүлхын орондо, зарим шарнуудта наад түбэг татана. Жэшээхэдэ, манай аймагай Сайын МТС-тэ «У-2» гэлэн маркын нэгэ пропашной трактор. Иволгин МТС-тэ квадратно-гнездовой аргаар хартаабха таригдаг нэгэ «СГК-4» гэжэ машина байһан юм. Республикын Хүдөө ажыхын министрство эдэ машинуудыг юундэшэб ондоо гэзгэйн үгээржэбэ.

Саашадаа нүхэр Ткачев республикын Министруудай Советэй хүтэлбэрилгын методэе эрид хурсаар шүүмжэлэбэ. Республикын Министруудай Совет,— гэжэ тэрэ хэлэбэ,— хэдэн олон тогтоол, захиранлануудыг гаргадагыг наа, тэрэнэйгээ дүүргэлыг шангаар хинангүй. Ямар нэгэн суглаа, зүблэбэнуудэй болохын урда тэд республикын министрствоноудһээ дүтын аймагуудта хүнүд гаржаа, элдэб дутуу дундануудыг гэршэлэн баримтануудыг бэдэржэ байха юм. Тинхэжэ хоолор сар үнгаргэйн орондо, ажалшадтай дунда нингэ-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулбал, урда гаргаданшэ шийдхэбэринүүдэй дүүргэлыг эмхидхэбэл хэдыг эхэ аша үрэтэй байха байгаа.

Үгэнгөө түгээхэдэ нүхэр Ткачев Министруудай Советэй хүдэлмэриг партиин шэнээр хунгаданшэ обкомой шухала анхрал хандуулхыг дурадаха.

КПСС-эй Мухаршэбэрэй айкомой секретарь нүхэр Шадров үгэ хэлэхэ зуураа, партиин обком мүн республикын Министруудай Совет партиин ЦК-гэй сентябрьска пленумэй тогтоолой эрилтын ёһоор хүдэлмэриг шэнхэлэн табила аад, мүнөө болотор тинхэжэ тушаагүй гэжэ тэмдгэлэбэ.

Нүхэр Шадров хабарай тарилгада бэлдхэл тушаа тогтожо хэлэбэ. Тарилгын эхилтэр богони сар үлэбэ. Теэд олон колхозууд үрлэхэ хүрэнгэ хаалгыг ба сэбэрлэлыг үшөө дүүргүй байһаар МТС-үүдтэ трактор, машинууд удаанаар заһабарилгана. «Гламшэбэйдэн» республикиска конторын, Улан-Удын мотор-заһабарилгын заводтой муугаар хүдэлмэригдэ дээршэ тракторнуудыг заһабарилгада эхэ наад ушаруулагдана. Энэ заводто эльгэгдэн тракторнуудай моторнууд муу шапартайгаар заһабарилгана. МТС-үүдтэ тракторнуудай ба хүдөө ажыхын машинуудай заласной частинууд тон багаар эльгэгдэнэ.

Нүхэр Шадров саашаа Мухаршэбэрэй аймагай хэлхэ холбооной отделениин тон муугаар хүдэлмэригдэ байһанинь тэмдгэлэжэ, хэлхэ холбооний Бурят-Монголой управлениин начальниг нүхэр Сарануоловай хүдэлмэриг хурсаар шүүмжэлэн байһа.

—СССР-эй Верховно Советэй табалахи сессинин партиин ЦК-гэй сентябрьска пленумэй шийдхэбэринүүд олзборилгын системин предприятияудай урда эхэ зорилгонуудыг табила,— гэжэ Бурмиспромсоведэй түрүүлэгшэ нүхэр Ерменко үгэсэ эхилэбэ.—Олзборилгын олон артынууд үргэн эльгэгдэлэй эд бараагаар республикынгаа ажалшадыг элбэгээр хангажа үшөө шадангүй. Олон артынууд продукция үйлдбэрилхэ түсэбөө жэлһээ жэлдэ дүүргэнгүй, муу шапартай продукци үшөө үйлдбэрилхэ үргэлжэлһээр.

Илангаяа хүдөө ноутагуудтай олзборилгын артынууд муугаар хүдэлмэригдэ. Тэдэнэ партиин ЦК-гэй сентябрьска пленумэй шийдхэбэринүүдыг бэслүүлэн, хүдөө ажыхыг шухала хэрэгтэй тэргэ, шарга, дугаа, хирпинсэ гэхэ мэтыг үйлдбэрилхэ ёһотой аад, энэ уялгана дүүргэнгүй. Партиин айкомууд ба аймгүесэдкомууд олзборилгын артынуудэй хүдэлмэригдэ анхрал багаар хандуулна, тэдэнэй хүтэлбэрилгэдээр шадбаритай хүнүүдыг олжо табиһын тула оролдоногүй. Партиин Бичурын, Кабанскы ба бусад айкомууд олзборилгын артынуудыг хайн кадрнуудаар бүридхэхэ хэрэгтэ наалда табинагүй, үсэбөө сар болзор соош дүүргэхэ талаар тэдэнэртэ шанга эрилтэ хэнгүй.

Кяхтын аймагай Ленинэй нэрэмжэе колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Воронцов партиин ЦК-гэй сентябрьска пленумэй шийдхэбэринүүдыг бодото дээршэ бэслүүлэжэ коммунистуудай ямар эхэ үүргэтэй байһанинь тэмдгэлэбэ. Колхозуудтай ба МТС-үүдтэ хүтэлбэрилгэдээр шадбаритай, үүсхэлтэй, өөрынгөө ажалда үнэн зүрхэнлөө дуратай хүнүүдыг табиха гэжэ хүдөө ажыхыг ойнрон 2—3 жэлдэ эрид дэбжэжэ хэрэгтэ эхэ удхашанартай байһа.

Партиин ЦК-гэй сентябрьска пленумэй түүхэтэ шийдхэбэринүүдыг бэслүүлэн би хүдөөдэ хүдэлмэригдэхэ гарааб. Манай колхоз 5 мянганга дээш гектар тарьяалантай, 15 мянган толгой малтай юм.

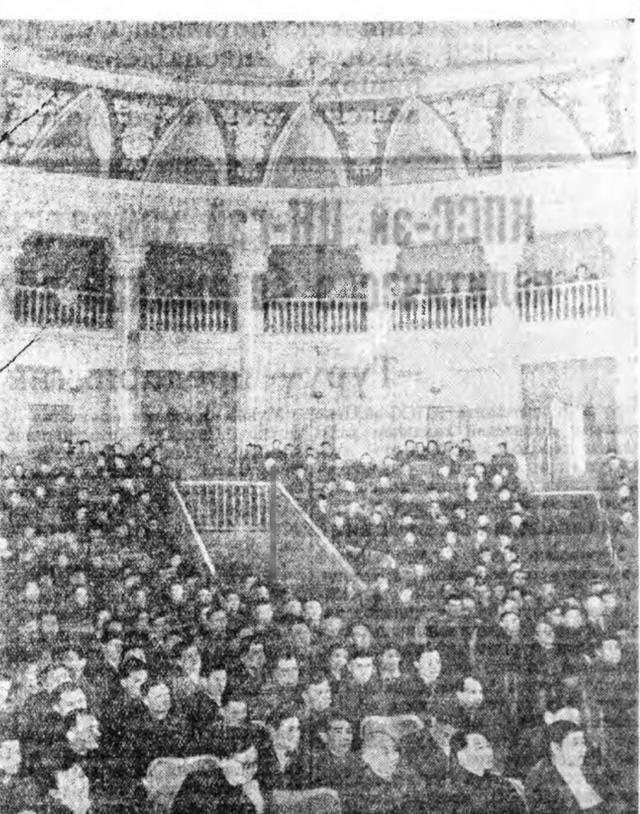
Колхозой түрүүлэгшэ хүдэлмэригдэхэ гэжэ хүнһэн хэрэг бэшэ. Теэд бидэнэ коммунистууд ажахын энэ харюусалгата уластогта эгээн түрүүн эрэхэ уялгатайди. Гэбэшье, зарим коммунистууд колхозуудта, МТС-үүдтэ хүдэлмэригдээр, партиин обкомой гү, али айкомой эльгэгдэнэ арасадаг байһа. Тинхэ хүнүүдыг партиина даалгавартайгаар хулжаргашад гэхэдэ болохо.

Манай областной партиина организацида минни хурһыг— коммунист Лемешев хүдэлмэригдэг юм. Теэд наяхан өөрынгөө басананхай юм. Ноин бэшэ абанай байһа:

«Хүндэтэ абамин, Федорсманай колхоздо эльгэхэ гэжэ байна, гансахан жэлээр бэшэ, магад бүхэ наараа хүдөөдэ байхалаа болохон, тинхэеэ партиин обкомой хүнүүдээр хөөрөлдэжэ нэгэ аргыгын олыт.»

Хүдөө ажыхыда энэ мэтэ хойроогоор, дээрнхы ёһоор хандаха ябадалтай бидэнэ шангаар гэсэхэ ёһотойди.

Советскэ Армида алба хэхынгээ урда тээ би табан жэлдэ колхозой түрүүлэгшээр хүдэлмэригдээр хэм, Тинхэеэ колхозуудтай түрүүлэгшэ-нэртэ партиин айкомой ба аймгүесэдкомой зүгһөө хэрэгтэй туһаламжа багаар үзүүлэгдэжэ, хубхай захиралта, эрилтэ хэгдэлэг байгаа. Сэхын хэлэхэдэ, мүнөөшэ тинхэ ябадал манай тэндэ үшөө үзэгдэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: конференцийн боложо байһан зал соо. М. Миневэй фото.

на хүргэнгүй, харин элдэб мэдээлүүдыг суглуулаад бусажа ябадал.

Минни нахахда, колхоздо эрэхэ хадаа тэндэхэ ажыхын ямар байһанинь паринаар шэнжэлхэ, дутагдалнуудыг усалхалгада туһаламжа хаа шухала.

Колхозуудыг хүтэлбэрилгэдэ ёһо тэдэгээр хандаха ябадал гансахан Кяхтын аймагта үзэгдэнэ бэшэ, харин бэшэ аймагуудта нимэрхүү ябадалнууд тохёолдоно. Партиин Кабанскын айкомой секретарьнууд, аймгүесэдкомой түрүүлэгшэ байһа колхозуудар минн гүйлгэдэн, тоо тоншоуг олон суглаа зарладаг зантай. Би тэндэ партиин айкомой бюорог гүшүүн байхалаа харагша хэм, суглаагүй нэгшыг үдэр үнгардэгүй шахуу хэм.

Хүдэлмэринийг практикка хэндэшэ хэрэггүй. Хүтэлбэрилгэдэ колхозинуудтай, МТС-үүдэй механизаторнуудтай нигта холбоо барисантайгаар хүдэлмэригдэ, тэдэниг хургаха, хүтэлбэрилхэ ба өһөдөө тэдэ олониинтэһэ хургаал абаха ёһотой.

Партиин обкомой секретарь нүхэр Дубровский хүдөө ажыхыг хүгжөөжэ талаар партиин правительствын табиһан зорилгонуудыг республикын түрүү колхозууд Солон МТС-үүдэй амжалттайгаар бэслүүлжэ байһанинь тэмдгэлэбэ, энэ талаар шийдхэгдэггүй үшөө олохон асуудалуудай би байһанинь хуруулба.

—Республикыгга хүдөө ажыхыг эрид шууд хүгжөөжэ арга боломжо манайда гүнсэд бии,— гэжэ тэрэ зааба. —Тарьянэй ургасыг дээшлүүлхын, нитын адуу малай тэжээл бэлдхэгдэн би фермзүүдтэйг ажал эхэтэй хүдэлмэригдэе механизацилын тула хэрэгтэй байн техникээр хангаданхайди. Республикскэ манай сабшалан ба тарьялангыг үргэдхэхэ хэдшыг эхэ газарай бии байхда, тэрэниг бэслүүлхын тула шанга тэмээл хэгдэггүйг тон гэмшэлтэй. Бичурын, Тарбаттай ба бусад аймагуудта урдан бага бэшэ ургаса үгэгж байдаг сабшаланууд хайлажа, мүнөө тэндэ бургаа хартагана урхашанхай.

Газартарьялангыг хүгжөөжэ тушаа жэл бүхэндэ горьгой оролдоло гаргадагай байбашье, тарьялангай талай урда жэлнүүдтэйгнэ эхээр хороо. Тарбаттай, Баргажанай, Здын ба бусад аймагууд шэнэ газар элдүүлжэ эхэ арга боломжобэ хэрэглэнгүй. Тинхэдэ олохон аймагуудай хүтэлбэрилгэдэ малдаа элдүүлхэ зөлөнө, тэжээлэй ногоо тариханмай гэжэ шалтаа, орооһон тоо культурануудай тарилгыг бага болгоно. Энэ ушарыг саашадаа яажыг тэсэмээр бэшэ.

Энэ жэлһээ эхилжэ бидэнэ орооһон культурануудай тарилгыг бүхэ хэмжээгээр үргэдхэхэ ёһотойди. Эдын, Мухаршэбэрэй, Ярунын ба бусад аймагуудта элдүүлэгдэггүй газар тон эхэ. Тэрэниг элдүүлжэ, орооһон тоо тэжээлэй культурануудыг горьгойгоор тариха гэжэ шухалын шухала зорилто болоно.

Здын аймагай партиина организаци Борогын талыг элдүүлжэ, тэжээлэй культурануудыг элбэгээр тариха, эндэхэ хониной совхоздо тэжээлэй бата бэхи база байгуулаха хэрэгтэ анхаралаа табиха ёһотой.

Хүдөө ажыхыг хүтэлбэрилхэ талаар партиин обкомой, тэрэ тоодо минни өөрм хүдэлмэригдэ горьтой дутагдалнууд бии байгаа. Ажахын юрын жэжэ асуудалуудаар намайраад, эмхидхэлэй хүдэлмэринин гол асуудалуудыг орхожо гаранаби. Саашадаа эдэ дутагдалнуудыг усалхалгада гол анхрал хандуулагдаха байна.

Республикын хэлхэ холбоонэй управлениин начальниг нүхэр Сарануолта үгэ үгтэбэ.

—Республикын хэлхэ холбооной хүдэлмэригдээр урда табигданшэ зорилгонуудаа бэслүүлхын түдөө горьтойгон хүдэлмэригдэ хэһэн байна. Гэбэшье, хэлхэ холбооной организацинуудай ажал-ябуулгада эхэхэн дутагдалнууд бии байна. Мүнөө колхоз бүхэн телефонтой болохо шадаргүй, мүн радиофикацияг хаа хаангай бэслүүлэгдээгүй. Манай управлениин хүдэлмэригдэ тухай асуудал партиин обкомой бюорог аседан дээрэ үнгаргэжэ жэлдэ зүбшэн хэлсэгдэн байһа. Энэ хадаа хэлхэ холбооной организацинуудай хүдэлмэригдэ хайжаруулагда эхэ туһа болонон байна,— гэжэ нүхэр Сарануол хэлэбэ.—Мүн хэлхэ холбооной органоудай хүдэлмэригдэ тухай асуудал КПСС-эй зургаан айкомуудай бюорог аседан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэбэ. Гэхэ зуура, партиин зарим айкомууд, илангаяа Сэлэнтын, Ахын айкомууд хэлхэ холбооной организацинуудай хүдэлмэригдэ ёһотой анхрал хандуулнагүй. Хэлхэ холбооной аймагай конторын ба колхозуудай хоорондо баталан абтан догворнуудай ямараар бэслүүлэгдэ байһы, жэшэнь, Ахыл аймгүесэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Балмаев нэгэтэшэ хонирхоллогүй юм.

Саашань нүхэр Сарануол хэлхэ холбооной хүдэлмэригдэ шэһэн дэбжүүлхэ ба хүмүүжүүлхэ хүдэлмэриний ямараар табигданшэ тухай тогтон хэлэбэ.

—Республикын хэлхэ холбооной органоуд инженерно-техникскэ кадрнуудаар хүсэд бүридхэгдөөгүй. 40 инженернүүд байха ёһотой аад, мүнөө оройлоо 4 инженер, 300 техникүүдэй орондо, минн 30-аад техникүүд мүнөө бии. Тинхэдэ колхозно почтальонуудаар бэлдхэл хайтай хүнүүдыг, коммунистуудыг болон комсомолуудыг шэлэн дэбжүүлэ хада тэдэнэ манай эрхим агитаторууд болохо байгаа. Теэд тэдэнэй олониинь мүнөө үзгэ бэшэ бага мэдэхэ хүнүүд юм. Колхозно почтальонуудай минн 7 процентны партиин гүшүүд, 5 процентны комсомолууд юм.

Манай хүдэлмэригдэ дутагдалнууд тон зүб шүүмжэлэгдэ. Шийдхэгдэггүй асуудалууд үшөө олон байна. Энэ жэлдэ союзна бюджетээр республикын хэлхэ холбооной органоудта хамта 10 миллион шахуу түхэриг мүнүнэн хонирлогдонхой. Энэ мүнүнэн зөөринэ тон зүбөөр гаргаамжа, республикыгга хаа хэлхэ холбоо улам үргэдхэхэ, хайжаруулаха ёһотойди.

КПСС-эй Улан-Удын горкомой секретарь нүхэр Хадалов үгэ хэлэхэ зуураа, идеологическа эмхи зургаануудыг партиин обкомой хэрэргээр хүтэлбэрилхэ тухай тэриг хэлэбэ.

—СССР-эй Научкатуудан академиин комплексно экспедиция манай эндэ эмхидхэгдэнхэй. Научкатуудай академиин востоковедениин институунай болон республикыннай культурын институудай хамтарһан сессе боложо, «Гэсэр» тухай асуудалыг элбэгээр хэлсэгдэбэ, энэ элос хадаа үнэхөөр аралтай хойто мүн гэнэн тобошолол хэһэн байна. Идеологическа хүдэлмэригдэ хайжаруулаха тухай тон шухала асуудал партиин обкомой VIII-дахн пленум дээрэ зүбшэн хэлсэгдэбэ. Гэбэшье, республикыннай идеологическа эмхи зургаануудай хүдэлмэригдэ горьтойгон дутагдалнууд бии зангаараа. Партиин обкомой наукин ба культурын таһаг хангалтагүйгээр хүдэлмэригдэ, урда табигданшэ гол шухала асуудалуудаа тэрэ шийдхэжэ шадангүй,— гэжэ нүхэр Хадалов мэдүүлэбэ.— Научка хүдэлмэриг үргэнөөр эрхилжэ арга боломжо манай эндэ ялала бии. Научкатуудай хоёр доктортой, 70 гаран кандидатуудтай болонхойди. Мүн хэдэн хүн докторскэ диссертаци хамгаалхаяа бэлдэхэжэ байна. Тинхэеэ республика дотороо Научкатуудай академиин филиал эмхидхэжэ гүйсэхэ, Якутска АССР-ыг абажа үшөө хада тэндэ Научкатуудай академиин филиал, мүн тэршэлэн медицинскэ научкатуудай филиалыг эмхидхэгдэнхэй. Тинхэ арга боломжо манай республика доторшэ гүйсэд бии байна. Партиин обкомой наукин ба культурын таһаг комплексно экспедициин хүдэлмэригдэ ёһотой анхрал хандуулнагүй.

Мүн нүхэр Хадалов республикын культурын институудыг улам үргэдхэһын шухала байһан тухай хэлэбэ. Научка шухала шухала проблемүүдыг шийдхэхэ гэжэ республикыннай культурын институудта научна дээдэ мэргэжэлтэй кадрнууд табила. Тинхэеэ тус институудай штатдыг улам эхэ болгоо хада тааражатай гэжэ наанада. Докторскэ диссертаци хамгаалжа шадха хүнүүд культурын тус институудта шэһэ бии. Тэдэнэй тоодо нүхэр Хантаев ба бусад оролоно, гэбэшье, эдэ нүхэн научна мэргэжэлтэ дээшлүүлхын хойноһоо ёһотойгоор оролдоногүй, тэдэнэртэ зохиистой туһаламжа үзүүлэгдэнгүй.— гэжэ тэрэ шүүмжэлэбэ.

Партиин Улан-Удын горком,— гэжэ нүхэр Хадалов тэмдгэлэбэ,— творческо эмхи зургаануудыг, жэшэнь, ураруурашадтай болон ураруурашадтай Союзуудыг, радиоинформациин комитедыг тордохой байһаар хүтэлбэрилнэгүй. Гадна, мухар нүзэгтэ, шажанда эсэргүй пропаганда республика доторнай булаар табигданхай.

Востокковедениин проблемнэ шухала асуудалуудыг шийдхэхэ хэрэгтэ СССР-эй Научкатуудай академиин, тэрэнэй востоковедениин институу ёһотой анхрал үшөө хандуулнагүй, — гэжэ нүхэр Хадалов тэмдгэлэбэ.

Партиин обкомой тоосоото үгэ соо,— гэжэ ажалшадтай депутатуудтай Хэжэнгын аймагай Советэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Холбоев хэлэбэ,— айхатбар эхэ событууд боложо үнгарбэ. Хүдөө ажыхыг эрид эхээр хүгжөөн дэбжээхэ тухай партиин ЦК-гэй сентябрьска пленумэй тогтоол гаргадаа. Гэбэшье, хүдөө ажыхыг хүгжөөн дэбжээхэ гол шухала асуудалууд манай республика дотор хангалтагүйгээр шийдхэгдэнэ. Нитын адуу малай ашаг шээжэ бага зангаараа. Тэжээлэй бата бэхи база байгуулагдазгүй.

—Тэжээл бэлдэхэе комплексноор механизацила тухай асуудал республикын Хүдөө ажыхын министрствын үмэнэ бидэнэ табиһан байгааби. Теэд энэ асуудалыг тус министрство мүнөө болотор шийдхэгдэнгүй,— гэжэ тэрэ шүүмжэлэбэ.— Эрхим хайн байраар адуу мал хангадаггүй. Энэ хадаа малажалыг хүгжээгдэ эхэхэн наад ушаруулна.

Саашань нүхэр Холбоев шэфскэ хүдэлмэригдэ тухай тогтон хэлэбэ.—Шэфскэ хүдэлмэринийг удхашанар хайн мэдэхэ. Теэд, энэ хэрэг буруулар эмхидхэгдэнхэй гэжэ тэмдгэлэхэ шухала. Юуб гэхэдэ, шэфскэ туһаламжа иматтал гордото ойро шадарай колхозуудта үзүүлэгдэнэ, харин холын аймагуудай гэгдэнги колхозуудта ёһотой анхрал хандуулагдангүй. Манай Хэжэнгын аймагай колхозуудыг абажа үшөө хада хүдөө ажыхын продуктуудыг гордотой ойро шадарай аймагуудай колхозуудта хураггүйгээр гүрэндэ үгэнэ. Энэниг харахдаа абажа, холын аймагуудай, жэшэнь, Хэжэнгын, Хорин аймагуудай колхозуудта шэфскэ туһаламжа эхээр үзүүлэхэ шухала байгаа гэжэ наанада.

Колхозуудай хүтэлбэрилхэ кадрнуудыг эмхидхэхэ хэрэгшэ партиин обкомой секретарь нүхэр Дубровский халирхайгаар хүтэлбэрилнэ,— гэжэ нүхэр Холбоев шүүмжэлэбэ.

—Колхозно хүтэлбэрилхэ кадрнуудай гурбан жэлэй нургуудта хүтэлбэрилхэ хүдэлмэригдэ анхрал хандуулнагүй. Бэлдэхэ муурай хунууд зарим шурта хэрэгтэй,— гэжэ тэрэ шүүмжэлэбэ.

Мүн нүхэр Холбоев республикын Министруудай Советэй хүдэлмэригдэ дутагдалнууд тухай хэлэбэ.

—Республикын Министруудай Совет хэрэгтэ хэрэггүй хэдэн шийдхэбэринүүдыг манда үлэбэжэбэ. Гэхэ зуура, манда хэрэгтэй шийдхэбэринүүдыг соош эльгээдггүй. Жэшэнь, манай аймаг дотор малай үбэгш хэр зэргээр үнгаргэжэ һан тухай асуудал Министруудай Седсани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, тусгаар шийдхэбэрилталан абтаа хэн. Теэд энэ шийдхэбэрин манай аймгүесэдкомдо зохионо эрээ. Министруудай Седсани дээрэ табигдаха асуудал олонхи ушарта муугаар элдхэгдэбэ. Энэн дээршээ хы шийдхэбэринүүд баталагдаа,— гэжэ нүхэр Холбоев тэмдгэлэбэ.

Республикын Министруудай Советэй түрүүлэгшын орлогшо Модоғовс хургуулинуудай хүрри тухайда эхэнхын хэлэхэнь,— гэжэ нүхэр Холбоев тэмдгэлэбэ.

Республикын Министруудай Советэй түрүүлэгшын орлогшо Модоғовс хургуулинуудай хүрри тухайда эхэнхын хэлэхэнь,— гэжэ нүхэр Холбоев тэмдгэлэбэ.

Республикын Министруудай Советэй түрүүлэгшын орлогшо Модоғовс хургуулинуудай хүрри тухайда эхэнхын хэлэхэнь,— гэжэ нүхэр Холбоев тэмдгэлэбэ.

Республикын Министруудай Советэй түрүүлэгшын орлогшо Модоғовс хургуулинуудай хүрри тухайда эхэнхын хэлэхэнь,— гэжэ нүхэр Холбоев тэмдгэлэбэ.

Республикын Министруудай Советэй түрүүлэгшын орлогшо Модоғовс хургуулинуудай хүрри тухайда эхэнхын хэлэхэнь,— гэжэ нүхэр Холбоев тэмдгэлэбэ.

Республикын Министруудай Советэй түрүүлэгшын орлогшо Модоғовс хургуулинуудай хүрри тухайда эхэнхын хэлэхэнь,— гэжэ нүхэр Холбоев тэмдгэлэбэ.

Республикын Министруудай Советэй түрүүлэгшын орлогшо Модоғовс хургуулинуудай хүрри тухайда эхэнхын хэлэхэнь,— гэжэ нүхэр Холбоев тэмдгэлэбэ.

Республикын Министруудай Советэй түрүүлэгшын орлогшо Модоғовс хургуулинуудай хүрри тухайда эхэнхын хэлэхэнь,— гэжэ нүхэр Холбоев тэмдгэлэбэ.

Республикын Министруудай Советэй түрүүлэгшын орлогшо Модоғовс хургуулинуудай хүрри тухайда эхэнхын хэлэхэнь,— гэжэ нүхэр Холбоев тэмдгэлэбэ.

Республикын Министруудай Советэй түрүүлэгшын орлогшо Модоғовс хургуулинуудай хүрри тухайда эхэнхын хэлэхэнь,— гэжэ нүхэр Холбоев тэмдгэлэбэ.

Республикын Министруудай Советэй түрүүлэгшын орлогшо Модоғовс хургуулинуудай хүрри тухайда эхэнхын хэлэхэнь,— гэжэ нүхэр Холбоев тэмдгэлэбэ.

Республикын Министруудай Советэй түрүүлэгшын орлогшо Модоғовс хургуулинуудай хүрри тухайда эхэнхын хэлэхэнь,— гэжэ нүхэр Холбоев тэмдгэлэбэ.

Республикын Министруудай Советэй түрүүлэгшын орлогшо Модоғовс хургуулинуудай хүрри тухайда эхэнхын хэлэхэнь,— гэжэ нүхэр Холбоев тэмдгэлэбэ.

Республикын Министруудай Советэй түрүүлэгшын орлогшо Модоғовс хургуулинуудай хүрри тухайда эхэнхын хэлэхэнь,— гэжэ нүхэр Холбоев тэмдгэлэбэ.

Республикын Министруудай Советэй түрүүлэгшын орлогшо Модоғовс хургуулинуудай хүрри тухайда эхэнхын хэлэхэнь,— гэжэ нүхэр Холбоев тэмдгэлэбэ.

Республикын Министруудай Советэй түрүүлэгшын орлогшо Модоғовс хургуулинуудай хүрри тухайда эхэнхын хэлэхэнь,— гэжэ нүхэр Холбоев тэмдгэлэбэ.

Республикын Министруудай Советэй түрүүлэгшын орлогшо Модоғовс хургуулинуудай хүрри тухайда эхэнхын хэлэхэнь,— гэжэ нүхэр Холбоев тэмдгэлэбэ.

ХVШ ОБЛАСТНОЙ ПАРТИЙНА КОНФЕРЕНЦИ

КПСС-эй областной комитедэй тоосоото элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэ

(Түгэсхэл)
Хүдэлмэришдэе ажаллажа байһан
хүдэлмэришдэе ажаллажа байһан
хүдэлмэришдэе ажаллажа байһан

шаг, томодхогдоһон колхоз юм,—гэжэ нүхэр Макарова мэдүүлбэ.—Эдбэг ехэ олзо дохдо олохо арга боломжо бидэнэр һайса тооложо үзөөбди. Колхозойнгоо доходые ехэ болгохын тула тэжээлэй бата бэхи база байгуулжа шуухала. Тингээ һаа, жэл бүри 5—6 миллион түхэриг олзо доход олохо байнади. Иимэ доходтой болоо һаа, колхозингуудай ажалта үдэртэ 25—30 түхэриг хубаагдаха байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: конференцийн бөлжө байһан зал соо.

М. Минсевэй фото.

—Партийн XIX съездын түүхэтэ шийдхээрнүүдээр, КПСС-эй ЦК-эй сентябрьска Пленумэй тогтоонор зоригжон республикнай комсомолцууд болон залуушуул хүдөө ажыхе эрид эхээр хүгжөөхын тулд бүхэ ажалшадтаа хамтадаа түгээ тэмсэжэ байна. Һайнаар хүдэлмэришдэ байһан комсомольско организацинууд, комсомолцууд ба залуушуул тухай хэдэн жэшээ баримтануудые харуулжа болохо байһан. Гэбшье, республикнай комсомольско организациин хүдэлмэришдэ горьтойхон дутагдалнууд бии. Олодон колхозуудай, МТС-үүдэй комсомольско организацинууд партийн ЦК-эй сентябрьска Пленумэй тогтооные бодотгоор бээлүүдхын тула муулар тэмсэнэ, малай үбэлжэлгыне эхинтэйгээр үнэргэгэхэ, хабарай тарагада саг соонь бэлдэхээ, түүрүй дүршэлые дэлгэрүүлэхэ хэрэгтэй гэдэнэр бираггүйгөөр хабаадалсана.

Тэжээлэй бата бэхи база байгуулха доторой арга боломжонууд манда гүйдэ бии. Имагтал сабшалангийнгаа газарнуудые эрид найжаруулха ёһотойбди. Энэ жэлдэ 240 га сабшалан ба бэлшээрин газарые найжаруулжа, 1954 онһоо эхилжэ, 6 мянган центнер үбшэ нэмэжэ абаха зорилготойбди. Тинхын тула 2 мянган гектар шахуу сабшалангай ба бэлшээрин газарнуудые сээрлэхэ хэрэгтэй. Эгээл энэ хэрэгтэмнай МТС туһалжа зэрэгтэй.

Саашань нүхэр Макарова шэфскэ хүдэлмэриш тухай хэлэбэ. —Шэфскэ хүдэлмэришэ һайнаар эмхидхэжэ шадаа калда аймагтар ехэ туһатай байна. Улан-Удэ станцин паровозно лепо манай колхозыне шэфтээ абаад, һүнэй товарна механизированнэ фермэ бариха үгэжэ гэжэ шийдэһэн байна. Дегогой хүтэлбэрлэгшэд барилгын материал манда олжо үгэхэ, барилгын бригада эльгэхээ гэжэ найдуулһан байгаа. Гэбшье, колхозломнай 6 хүнийне эльгээгээ, тэдэнэй хоёрны һайнаар соогоо һүхэшые гартаа баряагүй, нүгөө дүрбониннь барилга гэжэ мэдэхшэһегүй хүнүүд байба.

Комсомолой обком хоёр мянгад комсомолцуудые малажалай ферментууд эльгэхээ байһан аад, мүнөө оройдоо мянга гаран хүнийне эльгээгээд байна. Комсомольско организацинууд шэфскэ хүдэлмэришэе хангалтагүйгөөр абуулана.

Кадрнууд гэшээ манай алтан фонд мүн, тэдэнэртэ ехэ анхаралтайгаар хандаха хэрэгтэй. Теэд республикын Гэгээрэлийн министрество кадрнуудтаа анхаралгүйгөөр хандадаг,—гэжэ нүхэр Макарова мэдүүлбэ. Мүн партийн областной комитет хүтэлбэришдэ хүдэлмэришдэ эхэнэрнүүдыне олоор дэбжүүлэнгүй. Энэ хадаа эхэнэр кадрнуудые тоогоогүй ябадал болоно.

—Комсомолцуудай политическэ бурласалда горьтойхон дутагдалнууд бии. Зарим ушарта олохон коммунистуудаа саг соонь үнэргэгэлгүй гүйлхэ тэдэнэ идейн-политическэ тоодо хэмжээндэ үнэргэгэлжэ. Иимэ баримтанууд Кяхтын ба бусад зарим аймагуудта үзэгдэнэ.

—Профсоюзна организацинуудай, облпрофсоведэй хүдэлмэришдэ дутагдалнууд конференци дээрэ тон зүб шүүмжэлэгдээ,—гэжэ облпрофсоведэй түүрүлгэшэ нүхэр Могнонов тэмдэглэбэ.—Партийн XIX съездын, КПСС-эй ЦК-эй сентябрьска Пленумэй, СССР-эй Верховно Соведэй V сессийн шийдхээрнүүдыне бодотгоор бээлүүдгэдэ хүдэлмэришдэ, инженерно-техническэ хүдэлмэришдэ, интеллигенци шүүшэ һулаар хабаадлуулдана. Механизаторнуудта ажаһуудалай зохино услови байгуулагдангай. Энэ талаар МТС-үүдэй профсоюзна организацинууд өөрынгоо үүргые дүргэнгүй. Гэхэ зуура, профсоюзна организацинуудта зарим паргормацинууд ёһотой туһаламжа үзүүлэнгүй. Жэшээнь, КПСС-эй Заиграйн, Баргажанай, Аруунын, Зэдэн аймакууд профсоюзна организацинуудай хүдэлмэриш тухай асуудалые бюорогойно засадани дээрэ нэгшые удаа зүбшэн хэлсээгүй байха юм.

—Комсомолцуудай политическэ бурласалда горьтойхон дутагдалнууд бии. Зарим ушарта олохон коммунистуудаа саг соонь үнэргэгэлгүй гүйлхэ тэдэнэ идейн-политическэ тоодо хэмжээндэ үнэргэгэлжэ. Иимэ баримтанууд Кяхтын ба бусад зарим аймагуудта үзэгдэнэ.

—Хүдөө ажыхе эрид хүгжөөлгөн аймагтар ехэ удаашанар тухайда КПСС-эй ЦК-эй сентябрьска Пленумэй хойшо үнэргэһэн таба һайна туршада болоһон элбэ олон сулаанууд, засаданинууд, пленумуд, зүблөөнүүд дээрэ яһала дэлгэрүүлгээр хэлсэгдэлэ. Энэ тон зүб. Гэбшье, тус Пленумэй тогтоолой аяһан гэжэ бээлүүлэгдэжэ байһан тухай өөдтэй һайнаар хэлсэгдэлэгүй. Энэ тогтоол республика дотор хангалтагүйгөөр бээлүүлэгдэнэ, машинно-тракторна станцинууд хуушанайяараа хүдэлмэришлэн зангаараа. Энэнь түлөө республикын хүдөө ажыхан министрество, министрство орлошо нүхэр Автушенко ээснэй.

—Хүдөө ажыхе эрид хүгжөөлгөн аймагтар ехэ удаашанар тухайда КПСС-эй ЦК-эй сентябрьска Пленумэй хойшо үнэргэһэн таба һайна туршада болоһон элбэ олон сулаанууд, засаданинууд, пленумуд, зүблөөнүүд дээрэ яһала дэлгэрүүлгээр хэлсэгдэлэ. Энэ тон зүб. Гэбшье, тус Пленумэй тогтоолой аяһан гэжэ бээлүүлэгдэжэ байһан тухай өөдтэй һайнаар хэлсэгдэлэгүй. Энэ тогтоол республика дотор хангалтагүйгөөр бээлүүлэгдэнэ, машинно-тракторна станцинууд хуушанайяараа хүдэлмэришлэн зангаараа. Энэнь түлөө республикын хүдөө ажыхан министрество, министрство орлошо нүхэр Автушенко ээснэй.

Тинхэдэ профсоюзна хүдэлмэришдэдыне облпрофсоведэй ямаршые зүбшөөлгүүгээр зарим партийна комитетууд ондоо хүдэлмэришдэ эльгээгээд, профсоюзна демократичэ элбэдэг юм. Иимэ ябадал түмэр замдэ 4 отделенийн политотделэй начальник нүхэр Шевченкон зүгөөшэ үзгэдэһэн байна. Наяхан Галуута-Нуурай рудоуправленнэ профсоюзна конференци болоһон нэц. Теэд тус конференцидэ КПСС-эй Сэлэнгын айкомой нэгшые хүдэлмэришгэшэ хабаадлаагүй. Энэ хадаа профсоюзна хүдэлмэришэ тоогоогүй ябадал болоно гэжэ нүхэр Могнонов хэлэбэ.

Бусад МТС-үүд тухайда би хэлэхэ шадахагүй байнаб, харин манай колхозыне хангаха ёһотой Курбын машинно-тракторна станцин директ колхозуудта ямаршые анхарал буудуулагдай гэжээ болохо. Нэгэ имэ жэшээ харуулаха. Наяхан эндэ МТС-эй совет үнэргэгэлгөө һэн. Тус МТС-эй главна зоотехник нүхэр Михайлов эндэ үгэ хэлэбэ, теэд харьяалта колхозуудайнгаа ажал хэрэгые, икитин малажалыне саашанда хүмжөөн дэбжээхэ зорилгоор ямар хэмжээндэ МТС-эй абажа байһыне тэрэ мэдэхгүй байба. Боломжотой һайн зүбшөөл заабарин манда үгэһэн оролдо нүхэр Михайлов хадаа бэе эхээр сабшактыг элбэ тэжээл хэлбэлдэтэ гэжэ бидэнэрыне урыалһан байна. Үбшэ сабшахаа бидэнэр өөлдөөшыне һайн мэдэнбди. Түүрүшүдэй дүй дүршлэ тухай, тэрэнийне колхозно үйлдбэришдэ нэбтэрүүдхэ, тэжээлэй бата бэхи база байгуулаха, малажалай ажал эхээтэй участуудые механизацилха талаар МТС-эй юу хэжэ байһан тухай нүхэр Михайлов юушые хэлээгүй.

—Хүдөө ажыхе эрид хүгжөөлгөн аймагтар ехэ удаашанар тухайда КПСС-эй ЦК-эй сентябрьска Пленумэй хойшо үнэргэһэн таба һайна туршада болоһон элбэ олон сулаанууд, засаданинууд, пленумуд, зүблөөнүүд дээрэ яһала дэлгэрүүлгээр хэлсэгдэлэ. Энэ тон зүб. Гэбшье, тус Пленумэй тогтоолой аяһан гэжэ бээлүүлэгдэжэ байһан тухай өөдтэй һайнаар хэлсэгдэлэгүй. Энэ тогтоол республика дотор хангалтагүйгөөр бээлүүлэгдэнэ, машинно-тракторна станцинууд хуушанайяараа хүдэлмэришлэн зангаараа. Энэнь түлөө республикын хүдөө ажыхан министрество, министрство орлошо нүхэр Автушенко ээснэй.

Манай колхоз экономическа талаараа республика соогоо лундуур-

—Хүдөө ажыхе эрид хүгжөөлгөн аймагтар ехэ удаашанар тухайда КПСС-эй ЦК-эй сентябрьска Пленумэй хойшо үнэргэһэн таба һайна туршада болоһон элбэ олон сулаанууд, засаданинууд, пленумуд, зүблөөнүүд дээрэ яһала дэлгэрүүлгээр хэлсэгдэлэ. Энэ тон зүб. Гэбшье, тус Пленумэй тогтоолой аяһан гэжэ бээлүүлэгдэжэ байһан тухай өөдтэй һайнаар хэлсэгдэлэгүй. Энэ тогтоол республика дотор хангалтагүйгөөр бээлүүлэгдэнэ, машинно-тракторна станцинууд хуушанайяараа хүдэлмэришлэн зангаараа. Энэнь түлөө республикын хүдөө ажыхан министрество, министрство орлошо нүхэр Автушенко ээснэй.

МТС-үүдые кадрнуудар бүридхэхэ зуураа, республикын Хүдөө ажыхан министрество гэгдэнгэй аймагуудые анхаралдаа абадагүй. Жэшээнь, Сүхын МТС хэдэн жэлэй туршада гүрэнэй түсэб дүүргэнгүй. Энэ МТС-эй хүдэлмэришдэ гол дутагдалнуудые партийн обком, тэрэнь секретар нүхэр Дубровский, мүн республикын Нүхэр ажыхан министрество гүнзгээр һайнаар шөнжлэн үзэхэ, тэрэныне бэхжүүлэхэ хэмжээнүүдые абаха ёһотой байгаа.

Тээд тингээжэ удаан саг соо шадатдаагүй. Оройдоо январь нара соо энэ МТС директортой болоо. Главна инженерэй тушаалда бэлдхэлгүй хүн томилогдоо, главна зоотехник мүнөө болотор ололдогүй.

Наукин туйлалтануудые ба түүрү дүй дүршэлые колхозно үйлдбэришдэ үргэнөөр нэбтэрүүлэнгүйгөөр хүдөө ажыхе хүгжөөн дэбжээхэ зорилго шийдхэгдэхгүй байһаныне элбэ. Хүдөө ажыхе хүтэлбэрлэхэ гэшээ түүрү дүй дүршэлые шөнжлэн согсолхо ба дэлгэрүүлхэ хэрэг мүн. Түүрү дүй дүршэлые дэлгэрүүлжэ шадаргүй һаанайн хүдөө ажыхе гэгдэлхэ хахасахагүй байна. Теэд энэ талаар партийн обком юу хэлэбэ?

—1950 ондо 10 мянга гаран толгой алуу малтай байгаа һаа, 1953 ондо 15 мянга гаран толгой малтай болообди,—гэжэ Баргажанай аймагтай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түүрүүлгшэ нүхэр Бубеев мэдүүлбэ.—Колхозойнай олзо доход нилдэхэ болоо. 1953 ондо 1,5 миллион доходтой болоһон байнади. Гэхэ зуура, манай хүдэлмэришдэ горьтойхон дутагдалнууд бии байна. Малажалыне хүгжөөхэ түсэбөө хүсэд дүүргэнгүйбди. Манай аймаг гэшээ эгээл холын аймагуудай нэгэшинь мүн байна. Тинхэһэ манай аймагтай колхозуудта зохино туһаламжа саг үргэжэ үзүүлэгдэхэ хэрэгтэй, гэбшье, тинхэ туһаламжа үгтээгүй. Партиин обкомой, республикын Хүдөө ажыхан министрствын түлөөлгшэд манда яһала ержэ, ехэнхи дутагдалнуудемнай элирүүлгээ, теэд тэдэнийне усалдха замаемнай олонхи ушарга заажэ үзгэднэй. Холын аймагуудай колхозуудта зохино туһаламжа үзүүлэгдэнгүй гэжэ Хэжэнгын аймгысэдкомой түүрүүлгшэ нүхэр Холбоев эндэ тон зүб тэмдэглэбэ. Манай аймаг хадаа республикынгаа центрэй һайн холбоогүй. Газетэнүүдые заримдаа хоёр нара боложо нэгэ улаа абадагди. Манай участогта нэгшые врач үгы. Уринска ГЭС удаанаар барилдана. Эдэ бүгдэ дутагдалнуудые усалдхын тула дары хэмжээнүүдые абахаар болоо,—гэжэ нүхэр Бубеев тэмдэглэбэ.

—Партийн аймагуудай болон горьтойхон дутагдалнууд бии байбшые, областной партийна организациин дайшалшы шадабары тоосоото үе соо нилдэхэ дэшээлээ гэжэ аймагуудта, районуудта үнэргэгэлхэн партийна конференцинууд, энэ боложо байгаа конференцидэ делегатуудай үгэ хэлэгээ гэршэллэ,—гэжэ «Бурят-Монголскай правда» газетын редактор, делегат нүхэр Стегачев хэлээд, партийн обкомой, тэрэнэй таһагуудай хүдэлмэришдэ дутагдалнуудые шүүмжэлэбэ. Партиин обкомой хүдөө ажыхан, партийна, профсоюзна ба комсомольско органуудай таһагууд элдэб мэдээндүүдые, тоо баримтануудые олоор сулгуулдаг юм. Теэд тэдэнэ зүбөөр шөнжлэхэ, бодото тобшолол хэлээгүй. Партиин обкомой таһагууд канцелярска ёһоор хүтэлбэрлэдгэ, хуушан методһэе ххасаагүй байна.

Медцинскэ хүдэлмэришгэшэдэ материально-ажаһуудалай һайн услови хангагдангай,—гэжэ тэрэ хэлэбэ.

—Хүдөө ажыхе эрид хүгжөөлгөн аймагтар ехэ удаашанар тухайда КПСС-эй ЦК-эй сентябрьска Пленумэй хойшо үнэргэһэн таба һайна туршада болоһон элбэ олон сулаанууд, засаданинууд, пленумуд, зүблөөнүүд дээрэ яһала дэлгэрүүлгээр хэлсэгдэлэ. Энэ тон зүб. Гэбшье, тус Пленумэй тогтоолой аяһан гэжэ бээлүүлэгдэжэ байһан тухай өөдтэй һайнаар хэлсэгдэлэгүй. Энэ тогтоол республика дотор хангалтагүйгөөр бээлүүлэгдэнэ, машинно-тракторна станцинууд хуушанайяараа хүдэлмэришлэн зангаараа. Энэнь түлөө республикын хүдөө ажыхан министрество, министрство орлошо нүхэр Автушенко ээснэй.

—Хүдөө ажыхе эрид хүгжөөлгөн аймагтар ехэ удаашанар тухайда КПСС-эй ЦК-эй сентябрьска Пленумэй хойшо үнэргэһэн таба һайна туршада болоһон элбэ олон сулаанууд, засаданинууд, пленумуд, зүблөөнүүд дээрэ яһала дэлгэрүүлгээр хэлсэгдэлэ. Энэ тон зүб. Гэбшье, тус Пленумэй тогтоолой аяһан гэжэ бээлүүлэгдэжэ байһан тухай өөдтэй һайнаар хэлсэгдэлэгүй. Энэ тогтоол республика дотор хангалтагүйгөөр бээлүүлэгдэнэ, машинно-тракторна станцинууд хуушанайяараа хүдэлмэришлэн зангаараа. Энэнь түлөө республикын хүдөө ажыхан министрество, министрство орлошо нүхэр Автушенко ээснэй.

—Хүдөө ажыхе эрид хүгжөөлгөн аймагтар ехэ удаашанар тухайда КПСС-эй ЦК-эй сентябрьска Пленумэй хойшо үнэргэһэн таба һайна туршада болоһон элбэ олон сулаанууд, засаданинууд, пленумуд, зүблөөнүүд дээрэ яһала дэлгэрүүлгээр хэлсэгдэлэ. Энэ тон зүб. Гэбшье, тус Пленумэй тогтоолой аяһан гэжэ бээлүүлэгдэжэ байһан тухай өөдтэй һайнаар хэлсэгдэлэгүй. Энэ тогтоол республика дотор хангалтагүйгөөр бээлүүлэгдэнэ, машинно-тракторна станцинууд хуушанайяараа хүдэлмэришлэн зангаараа. Энэнь түлөө республикын хүдөө ажыхан министрество, министрство орлошо нүхэр Автушенко ээснэй.

—Хүдөө ажыхе эрид хүгжөөлгөн аймагтар ехэ удаашанар тухайда КПСС-эй ЦК-эй сентябрьска Пленумэй хойшо үнэргэһэн таба һайна туршада болоһон элбэ олон сулаанууд, засаданинууд, пленумуд, зүблөөнүүд дээрэ яһала дэлгэрүүлгээр хэлсэгдэлэ. Энэ тон зүб. Гэбшье, тус Пленумэй тогтоолой аяһан гэжэ бээлүүлэгдэжэ байһан тухай өөдтэй һайнаар хэлсэгдэлэгүй. Энэ тогтоол республика дотор хангалтагүйгөөр бээлүүлэгдэнэ, машинно-тракторна станцинууд хуушанайяараа хүдэлмэришлэн зангаараа. Энэнь түлөө республикын хүдөө ажыхан министрество, министрство орлошо нүхэр Автушенко ээснэй.

—Хүдөө ажыхе эрид хүгжөөлгөн аймагтар ехэ удаашанар тухайда КПСС-эй ЦК-эй сентябрьска Пленумэй хойшо үнэргэһэн таба һайна туршада болоһон элбэ олон сулаанууд, засаданинууд, пленумуд, зүблөөнүүд дээрэ яһала дэлгэрүүлгээр хэлсэгдэлэ. Энэ тон зүб. Гэбшье, тус Пленумэй тогтоолой аяһан гэжэ бээлүүлэгдэжэ байһан тухай өөдтэй һайнаар хэлсэгдэлэгүй. Энэ тогтоол республика дотор хангалтагүйгөөр бээлүүлэгдэнэ, машинно-тракторна станцинууд хуушанайяараа хүдэлмэришлэн зангаараа. Энэнь түлөө республикын хүдөө ажыхан министрество, министрство орлошо нүхэр Автушенко ээснэй.

—Хүдөө ажыхе эрид хүгжөөлгөн аймагтар ехэ удаашанар тухайда КПСС-эй ЦК-эй сентябрьска Пленумэй хойшо үнэргэһэн таба һайна туршада болоһон элбэ олон сулаанууд, засаданинууд, пленумуд, зүблөөнүүд дээрэ яһала дэлгэрүүлгээр хэлсэгдэлэ. Энэ тон зүб. Гэбшье, тус Пленумэй тогтоолой аяһан гэжэ бээлүүлэгдэжэ байһан тухай өөдтэй һайнаар хэлсэгдэлэгүй. Энэ тогтоол республика дотор хангалтагүйгөөр бээлүүлэгдэнэ, машинно-тракторна станцинууд хуушанайяараа хүдэлмэришлэн зангаараа. Энэнь түлөө республикын хүдөө ажыхан министрество, министрство орлошо нүхэр Автушенко ээснэй.

—Хүдөө ажыхе эрид хүгжөөлгөн аймагтар ехэ удаашанар тухайда КПСС-эй ЦК-эй сентябрьска Пленумэй хойшо үнэргэһэн таба һайна туршада болоһон элбэ олон сулаанууд, засаданинууд, пленумуд, зүблөөнүүд дээрэ яһала дэлгэрүүлгээр хэлсэгдэлэ. Энэ тон зүб. Гэбшье, тус Пленумэй тогтоолой аяһан гэжэ бээлүүлэгдэжэ байһан тухай өөдтэй һайнаар хэлсэгдэлэгүй. Энэ тогтоол республика дотор хангалтагүйгөөр бээлүүлэгдэнэ, машинно-тракторна станцинууд хуушанайяараа хүдэлмэришлэн зангаараа. Энэнь түлөө республикын хүдөө ажыхан министрество, министрство орлошо нүхэр Автушенко ээснэй.

—Хүдөө ажыхе эрид хүгжөөлгөн аймагтар ехэ удаашанар тухайда КПСС-эй ЦК-эй сентябрьска Пленумэй хойшо үнэргэһэн таба һайна туршада болоһон элбэ олон сулаанууд, засаданинууд, пленумуд, зүблөөнүүд дээрэ яһала дэлгэрүүлгээр хэлсэгдэлэ. Энэ тон зүб. Гэбшье, тус Пленумэй тогтоолой аяһан гэжэ бээлүүлэгдэжэ байһан тухай өөдтэй һайнаар хэлсэгдэлэгүй. Энэ тогтоол республика дотор хангалтагүйгөөр бээлүүлэгдэнэ, машинно-тракторна станцинууд хуушанайяараа хүдэлмэришлэн зангаараа. Энэнь түлөө республикын хүдөө ажыхан министрество, министрство орлошо нүхэр Автушенко ээснэй.

—Хүдөө ажыхе эрид хүгжөөлгөн аймагтар ехэ удаашанар тухайда КПСС-эй ЦК-эй сентябрьска Пленумэй хойшо үнэргэһэн таба һайна туршада болоһон элбэ олон сулаанууд, засаданинууд, пленумуд, зүблөөнүүд дээрэ яһала дэлгэрүүлгээр хэлсэгдэлэ. Энэ тон зүб. Гэбшье, тус Пленумэй тогтоолой аяһан гэжэ бээлүүлэгдэжэ байһан тухай өөдтэй һайнаар хэлсэгдэлэгүй. Энэ тогтоол республика дотор хангалтагүйгөөр бээлүүлэгдэнэ, машинно-тракторна станцинууд хуушанайяараа хүдэлмэришлэн зангаараа. Энэнь түлөө республикын хүдөө ажыхан министрество, министрство орлошо нүхэр Автушенко ээснэй.

—Хүдөө ажыхе эрид хүгжөөлгөн аймагтар ехэ удаашанар тухайда КПСС-эй ЦК-эй сентябрьска Пленумэй хойшо үнэргэһэн таба һайна туршада болоһон элбэ олон сулаанууд, засаданинууд, пленумуд, зүблөөнүүд дээрэ яһала дэлгэрүүлгээр хэлсэгдэлэ. Энэ тон зүб. Гэбшье, тус Пленумэй тогтоолой аяһан гэжэ бээлүүлэгдэжэ байһан тухай өөдтэй һайнаар хэлсэгдэлэгүй. Энэ тогтоол республика дотор хангалтагүйгөөр бээлүүлэгдэнэ, машинно-тракторна станцинууд хуушанайяараа хүдэлмэришлэн зангаараа. Энэнь түлөө республикын хүдөө ажыхан министрество, министрство орлошо нүхэр Автушенко ээснэй.

—Хүдөө ажыхе эрид хүгжөөлгөн аймагтар ехэ удаашанар тухайда КПСС-эй ЦК-эй сентябрьска Пленумэй хойшо үнэргэһэн таба һайна туршада болоһон элбэ олон сулаанууд, засаданинууд, пленумуд, зүблөөнүүд дээрэ яһала дэлгэрүүлгээр хэлсэгдэлэ. Энэ тон зүб. Гэбшье, тус Пленумэй тогтоолой аяһан гэжэ бээлүүлэгдэжэ байһан тухай өөдтэй һайнаар хэлсэгдэлэгүй. Энэ тогтоол республика дотор хангалтагүйгөөр бээлүүлэгдэнэ, машинно-тракторна станцинууд хуушанайяараа хүдэлмэришлэн зангаараа. Энэнь түлөө республикын хүдөө ажыхан министрество, министрство орлошо нүхэр Автушенко ээснэй.

—Хүдөө ажыхе эрид хүгжөөлгөн аймагтар ехэ удаашанар тухайда КПСС-эй ЦК-эй сентябрьска Пленумэй хойшо үнэргэһэн таба һайна туршада болоһон элбэ олон сулаанууд, засаданинууд, пленумуд, зүблөөнүүд дээрэ яһала дэлгэрүүлгээр хэлсэгдэлэ. Энэ тон зүб. Гэбшье, тус Пленумэй тогтоолой аяһан гэжэ бээлүүлэгдэжэ байһан тухай өөдтэй һайнаар хэлсэгдэлэгүй. Энэ тогтоол республика дотор хангалтагүйгөөр бээлүүлэгдэнэ, машинно-тракторна станцинууд хуушанайяараа хүдэлмэришлэн зангаараа. Энэнь түлөө республикын хүдөө ажыхан министрество, министрство орлошо нүхэр Автушенко ээснэй.

—Хүдөө ажыхе эрид хүгжөөлгөн аймагтар ехэ удаашанар тухайда КПСС-эй ЦК-эй сентябрьска Пленумэй хойшо үнэргэһэн таба һайна туршада болоһон элбэ олон сулаанууд, засаданинууд, пленумуд, зүблөөнүүд дээрэ яһала дэлгэрүүлгээр хэлсэгдэлэ. Энэ тон зүб. Гэбшье, тус Пленумэй тогтоолой аяһан гэжэ бээлүүлэгдэжэ байһан тухай өөдтэй һайнаар хэлсэгдэлэгүй. Энэ тогтоол республика дотор хангалтагүйгөөр бээлүүлэгдэнэ, машинно-тракторна станцинууд хуушанайяараа хүдэлмэришлэн зангаараа. Энэнь түлөө республикын хүдөө ажыхан министрество, министрство орлошо нүхэр Автушенко ээснэй.

—Хүдөө ажыхе эрид хүгжөөлгөн аймагтар ехэ удаашанар тухайда КПСС-эй ЦК-эй сентябрьска Пленумэй хойшо үнэргэһэн таба һайна туршада болоһон элбэ олон сулаанууд, засаданинууд, пленумуд, зүблөөнүүд дээрэ яһала дэлгэрүүлгээр хэлсэгдэлэ. Энэ тон зүб. Гэбшье, тус Пленумэй тогтоолой аяһан гэжэ бээлүүлэгдэжэ байһан тухай өөдтэй һайнаар хэлсэгдэлэгүй. Энэ тогтоол республика дотор хангалтагүйгөөр бээлүүлэгдэнэ, машинно-тракторна станцинууд хуушанайяараа хүдэлмэришлэн зангаараа. Энэнь түлөө республикын хүдөө ажыхан министрество, министрство орлошо нүхэр Автушенко ээснэй.

—Хүдөө ажыхе эрид хүгжөөлгөн аймагтар ехэ удаашанар тухайда КПСС-эй ЦК-эй сентябрьска Пленумэй хойшо үнэргэһэн таба һайна туршада болоһон элбэ олон сулаанууд, засаданинууд, пленумуд, зүблөөнүүд дээрэ яһала дэлгэрүүлгээр хэлсэгдэлэ. Энэ тон зүб. Гэбшье, тус Пленумэй тогтоолой аяһан гэжэ бээлүүлэгдэжэ байһан тухай өөдтэй һайнаар хэлсэгдэлэгүй. Энэ тогтоол республика дотор хангалтагүйгөөр бээлүүлэгдэнэ, машинно-тракторна станцинууд хуушанайяараа хүдэлмэришлэн зангаараа. Энэнь түлөө республикын хүдөө ажыхан министрество, министрство орлошо нүхэр Автушенко ээснэй.

—Хүдөө ажыхе эрид хүгжөөлгөн аймагтар ехэ удаашанар тухайда КПСС-эй ЦК-эй сентябрьска Пленумэй хойшо үнэргэһэн таба һайна туршада болоһон элбэ олон сулаанууд, засаданинууд, пленумуд, зүблөөнүүд дээрэ яһала дэлгэрүүлгээр хэлсэгдэлэ. Энэ тон зүб. Гэбшье, тус Пленумэй тогтоолой аяһан гэжэ бээлүүлэгдэжэ байһан тухай өөдтэй һайнаар хэлсэгдэлэгүй. Энэ тогтоол республика дотор хангалтагүйгөөр бээлүүлэгдэнэ, машинно-тракторна станцинууд хуушанайяараа хүдэлмэришлэн зангаараа. Энэнь түлөө республикын хүдөө ажыхан министрество, министрство орлошо нүхэр Автушенко ээснэй.

—Хүдөө ажыхе эрид хүгжөөлгөн аймагтар ехэ удаашанар тухайда КПСС-эй ЦК-эй сентябрьска Пленумэй хойшо үнэргэһэн таба һайна туршада болоһон элбэ олон сулаанууд, засаданинууд, пленумуд, зүблөөнүүд дээрэ яһала дэлгэрүүлгээр хэлсэгдэлэ. Энэ тон зүб. Гэбшье, тус Пленумэй тогтоолой аяһан гэжэ бээлүүлэгдэжэ байһан тухай өөдтэй һайнаар хэлсэгдэлэгүй. Энэ тогтоол республика дотор хангалтагүйгөөр бээлүүлэгдэнэ, машинно-тракторна станцинууд хуушанайяараа хүдэлмэришлэн зангаараа. Энэнь түлөө республикын хүдөө ажыхан министрество, министрство орлошо нүхэр Автушенко ээснэй.

бүхэ туһаламжа үзүүлгэ лэ,—гэжэ тэрэ хэлэбэ.

—Иволгын МТС-эй главна инженер нүхэр Панов МТС-эй хүдэлмэришдэ наад ушаруудлаа юумэ-нүүд тухайда тогтон хэлэбэ. Республикын Хүдөө ажыхан министрество болон республиканска зарим эмхи зургаанууд мүнөөнэй эрилдэнэ түбэй ёһоор хүдэлмэришдэ шөнжлэн табиха шадаргүй, МТС-үүдэй хүдэлмэришдэ найжаруулха талаар хүсэд анхаралаа табилдаггүй байна,—гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ. Хэрбээ Хүдөө ажыхан министрествын наадаггүйгөөр манай МТС-ыне финансировалда байгаа һаач, абаһан уялануудта үлүүлэн дүүргэхэ бүхэ арга боломжонуудтай байнади.

Хүдөө ажыхе хүгжөөлгөн хүндэтэй ба харюусалгатай хүдэлмэришдэ мэргэжэлтэдыне эльгээхэдэе промышленна предприятиенуудай зарим хүтэлбэрлэгшэдэ хүдэлмэришдэ байһан газартаа хүндөө буураһан, забхайрһан зонуудые эльгээһэнэ. Манай МТС-тэ эрлэйн 9 мэргэжэлтэд соолоо Воллин Сластин хоёр т

